

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tal-11 ta' Lulju, 2011

Citazzjoni Numru. 865/2009

**Edith Galea bħala eredi ta' Ġanni Saliba u Dolores
nee' Farrugia**

-vs-

Joseph Degiorgio

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentata fit-3 ta' Settembru 2009 li permezz tiegħu l-attriċi ppremettiet:

Illi Ġanni Saliba – missier adottiv tal-attriċi kien għamel kuntratt fl-atti tan-Nutar Dr Paul Pullicino tas-16 ta' Ottubru, 1986 fejn fih kien jidher illi qiegħed ibiegħ lil Joseph Degiorgio – il-konvenut, il-fond 3, St Angelo Street, St Julian's; peress li fl-istess kuntratt Ġanni Saliba jidher li kien uniku proprjetarju tal-fond, meta fil-fatt nofs kien tal-attriċi bħala wirt mingħand ommha adottiva;

Illi wara ż-żmien u aċċidentalment Ġanni Saliba nduna li meta Joseph Degiorgio ħadu għand in-Nutar ma kienx biex jagħmillu leġat imma kien qiegħed jippretendi li bieghlu l-fond;

Illi l-istess Ġanni Saliba kien bniedem f'eta' avvanzata, kellu eta' tlieta u sebgħin sena meta għamel il-kuntratt, kien mingħajr skola ta' xejn, u kellu difett assolut fis-smiegħ;

Illi l-istess Ġanni Saliba, meta nduna li huwa bir-raġġiri tal-istess Joseph Degiorgio, kien inkariga lill-Avukat Dr Joseph Schembri li ntimah b'żewġ ittri nterpellatorji biex isir att ta' kancellament tal-istess att ta' bejgħ;

Illi la sar konvenju u lanqas fil-fatt tħallas il-prezz imsemmi fil-kuntratt;

Illi għalhekk il-bejgħ huwa għal kollox simulata u kien preċipwament maħsub biex jeskludi lill-attriċi bħala werrieta ta' ommha mis-sehem mill-istess fond.

Talbiet

1. Jgħid il-konvenut għala din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex tiddikjara li l-kuntratt Giovanni Saliba u l-konvenut ippubblikat fis-16 ta' Ottubru, 1986 fl-atti tan-Nutar Dr Paul Pullicino li bih l-imsemmi Ġanni Saliba awtur tal-attriċi ttrasferixxa l-fond 3, St Angelo Street, St Julian's kien simulat u għalhekk null u bla effett *a binizio*;

2. Konsegwentement tordna t-tħassir tal-iskrizzjoni fir-Registru Pubbliku tal-kuntratt imsemmi, u dan a karigu tar-Registratur tagħha;

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut ingunt għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut, pprezentata fit-13 ta' Novembru 2009, li permezz tagħha eċċepixxa:

1. Illi d-domandi attriċi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi l-fond 3, St Angelo Street kantuniera ma' Carmel Street, San Ġiljan, ġie akkwistat mill-esponenti intimat b'kuntratt tas-16 ta' Ottubru 1986 fl-atti tan-Nutar Dr Paul Pullicino – Dok A fil-proċess u ġja' ġie kkonfermat b'ħala proprjeta' tiegħu b'sentenza tal-Qorti tal-Appell – Ċitazz Nru: 1758/01CFS fl-ismijiet **“Edith Galea vs Joseph Degiorgio et”** – deċiża fit-3 ta' Frar 2009 – hawn anness u mmarkat b'ħala Dok JD1, u dan b'ħala proprjeta' assoluta tiegħu u għalhekk l-intimat għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju *stante* illi bis-sentenza fuq imsemmija l-kwistjoni saret *res iudicata* u għalhekk għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju.

2. Illi bla preġudizzju għal premess, l-azzjoni odjerna hija preskritta a tenur tal-Artikolu 1222 u 1224 tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta *stante* illi l-vendita' in kwistjoni ma kienetx frott ta' żball u / jew frode kif lamentat mill-attur.

3. Illi bla preġudizzju għal premess, lilli mhux minnu li Gianni Saliba jrid iħalli l-fond in kwistjoni lill-konvenut b'titolu ta' legat *stante* illi l-intimat odjern ħallas preżenzjalment quddiem in-Nutar Paul Pullicino, is-somma ta' Lm1,200 kif jirriżulta mill-istess kuntratt Dok A.

4. Illi a bażi tal-prinċipju *selecta una via non dat recursum ad alteram*, illi l-intimat għandu jiġi lilberat mill-osservanza tal-ġudizzju ġja' ladarba l-attriċi Edith Galea disgħa snin ilu kienet intavolat Ċitazzjoni nru. 1758/01 CFS fejn kienet ġja' ddikjarat fiċ-ċitazzjoni msemmija **“illi wara l-mewt ta' martu, bi żball u b'nuqqas t'osservanza tal-Liġi, il-konvenut Giovanni Saliba ħaseb illi seta' jittrasferixxi b'ħala werriet ta' martu l-immobbli”** hawn annessa u mmarkata Dok JD2 u għalhekk talbet li hija tiġi dikjarata proprjetarja ta' nofs indiviż tal-fond in kwistjoni għax kienet ippretendiet illi dan il-fond mixtri mill-intimat mhuwiex kollu tiegħu, liema talba ġiet miċħuda mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza tagħha hawn fuq ċitata Dok JD1 *stante* illi wara l-mewt ta' missierha hija daħlet fiż-żarbuna tiegħu u għalhekk kienet

obbligata biex tiġġarantixxi l-paċifiku pussess tal-proprjeta' mibjugħa minn missierha lill-intimat u għalhekk għandhom jiġu allegati l-atti proċesswali fuq imsemmija.

5. Illi mhuwiex minnu u huwa inveritier illi l-attriċi ħasbet illi dan il-bejgħ kien simulat għax tippretendi li missierha ma riedx ibiegħ lill-intimat il-fond in kwistjoni, imma ried biss iħallihulu b'legat u lanqas huwa veru li huwa ħaseb li ser jagħmel testment għax kieku dan kien minnu, ma kienx jirċevi l-flus quddiem in-Nutar Pullicino u lanqas kien jirriserva favur tiegħu l-użufrutt u t-tgawdija ta' l-istess fond u lanqas ma kienet l-attriċi tallega fiċ-ċitazzjoni hawn fuq imsemmija illi dan il-kuntratt sar bi żball u b'nuqqas ta' osservanza tal-Liġi;

6. Illi dan kollu qed jiġi allegat b'qerq da parti tal-attriċi meta hija kienet taf illi missierha biegh il-fond lill-konvenut għax kieku ma kienetx taf, ma kienetx tallega fiċ-ċitazzjoni, illi dan sasr bi żball u b'nuqqas ta' osservanza tal-Liġi u għalhekk, għal din ir-raġuni wkoll il-konvenut għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju.

7. Illi l-imsemmi Ġanni Saliba, wara li mietet martu Dolores Saliba fis-16 ta' Ġunju, 1982 iddenunzja l-fond lill-Kummissarju tat-Taxxi Nterni bħala tiegħu u dan skond it-testment unika karta tagħhom tat-28 ta' Ottubru 1959 fl-atti tan-Nutar Paul Pullicino.

8. Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenut u l-lista tax-xhieda.

Rat l-affidavits u semgħet il-provi;

Rat l-atti proċesswali kompriżi dawk tal-kawża fl-istess ismijiet deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-3 ta' Frar 2009;

Rat il-verbal tas-seduta tat-2 ta' Mejju 2011 li permezz tiegħu il-kawża tħalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi kif jidher ċar l-attriċi qed titlob li jiġi dikjarat null kuntratt li kien għamel missierha mal-konvenut fl-1986. Dan mhux l-ewwel tentattiv li jsir dan, infatti missierha stess u hi kienu fetħu kawża oħra li ġiet finalment deċiża kontra tagħhom mill-Qorti tal-Appell peress li fil-mori tal-kawża miet l-istess missierha u allura l-Qorti kkonkludiet li kien intemm l-interess ġuridiku billi f'dik il-kawża it-talba kienet qed issir a bazi tal-fatt li skond l-atturi l-imsemmi Ġanni Saliba ma kienx jaf li ma setax jittrasferixxi wkoll sehem martu li kienet mietet qablu. Peress li din il-kawża qed tibbaża ruħha fuq kawżali differenti, u ċjoe' s-simulazzjoni, huwa evidenti li l-ewwel eċċezzjoni ossija dik tar-*res judicata*, ma tistax tiġi akkolta, għaliex jonqos waħda mir-rekwiżiti tar-*res judicata*, u ċjoe' '*eadem causa petendi*'.

Illi huwa pero' daqstant evidenti illi l-kawżali u allegazzjonijiet tal-attriċi fiż-żewġ kawżi huma rrikonċiljabbli. Fil-kawża l-oħra, hija u missierha ddikjaraw li l-imsemmi missierha ħaseb li seta' jittrasferixxi ukoll sehem martu ġja' defunta. Issa qed tallega li missierha ġie ndott fi żball għaliex ħaseb li kien qed iħalli legat lill-konvenut u mhux jittrasferilu l-proprjeta' in kwistjoni. Huwa ċar li waħda teskludi l-oħra u għalhekk l-allegazzjoni li fuqha qed tibbaża din l-azzjoni ma tistax tiġi aċċettata bħala kredibbli. Ma hemm xejn ħażin li persuna tiftaħ aktar minn kawża waħda fuq kawżali differenti iżda meta dawn il-kawżali jkunu irrikonċiljabbli kif huma f'din il-kawża, il-Qorti meta tieħu kollox in konsiderazzjoni bilfors ikollha twarrab it-talbiet attriċi. *Oltre* dan mill-att in kwistjoni jirriżulta li l-mejjet Saliba rċieva s-somma ta' elf u mitejn lira Maltin (Lm1,200) u allura qatt ma seta' ħaseb li kien qed iħalli legat ladarba rċieva l-flus.

Illi stabbilit dan il-Qorti m'għandhiex għalfejn teżamina l-eċċezzjonijiet l-oħra.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' t-tielet u r-raba' eċċezzjoni tal-konvenut għalkemm tiċhad l-ewwel waħda, u tiċhad it-talbiet attriċi bl-ispejjeż kontra l-istess attriċi.

Kopja Informali ta' Sentenza

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----